

Biblioteca Fages de Climent

Secció local



Carles Costa vist per Ramon Casas (MNAC).

Fons Carles Costa Pujol

Figueres, 1865-1926

Presentació i inventari

Figueres

Desembre 2015

SUMARI

PRESENTACIÓ	3
IDENTIFICACIÓ	3
CONTEXT	3
CONTINGUT I ESTRUCTURA.....	5
CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS	7
INVENTARI	8
OBRA DE CREACIÓ. TEATRE, BREVIARIS, I PERIODISME	8
TRADUCCIONS.....	9
OBRA DE CREACIÓ. VERSOS	12

PRESENTACIÓ

IDENTIFICACIÓ

Localització

CAT. Figueres, Biblioteca Fages de Climent

Títol

Fons Carles Costa i Pujol

Dates

1865 - 1926

Nivell de descripció

Inventari

Volum i suport

4 caixes (1 caixa de 25*33 cm. i 3 caixes de 21*24 cm.)

CONTEXT

Nom(s) del(s) productor(s)

Carles Costa Pujol

Nota biogràfica¹

Periodista i escriptor. Figueres, 4 de febrer de 1865 – 6 de juliol de 1926.

Fill de Sebastià Costa Pagès i de Magdalena Pujol Aulet. Va realitzar estudis de Dret, a Barcelona, que deixà inacabats en decantar-se pel periodisme i el teatre. Va ser redactor de *La Publicitat* i *La Tribuna* que va dirigir.

Autor dels drames *Els Cimals* (1908), *La Força* (1919) i, en col·laboració amb Josep M. Jordà, va traduir algunes obres estrangeres al castellà com *Magda* de Sudermann i *Zazá* de Breton. També en col·laboració amb Josep M. Jordà traduí al català obres teatrals com *L'enemic del poble* i *Hedda Gabler* d'Ibsen, *La verge boja* de Bataill, *La Cartera* i *Escrúpols* de Mirabeau, *Els teixidors de Silesia* de Haptmann, *El pare* de Strindberg, *Joventut de príncep* de Mayer, *Se acabo el amor* de Cracco o *La quiebra* de Bjorson.

Gràcies a aquestes traduccions va gaudir d'un lloc de consideració en els ambients intel·lectuals barcelonins. Però, a causa d'un període de crisi, es va

¹ Font: PADROSA GORGOT, Inés. *Diccionari biogràfic de l'Alt Empordà*. Girona: Diputació de Girona, 2009.

veure obligat a deixar la capital barcelonina i refugiar-se a Figueres, morint solter a la ciutat natal, posant fi a la seva vida de manera voluntària i dramàtica. Va col·laborar, escadusserament, en algun rotatiu gironí i en el setmanari *Empordà Federal*. Part de la seva obra inèdita és a la biblioteca Fages de Climent de Figueres.

Història arxivística i ingrés

Donació a la biblioteca per part de la família i amics de l'autor en el marc de la vetllada necrològica en homenatge a Carles Costa, celebrada a la Biblioteca Popular de Figueres el dia 9 de desembre de 1927.

“A las diez de la noche tuvo lugar una velada necrológica homenaje a Carlos Costa, hijo de esta ciudad. Tomaron parte en la velada los Sres. Marquina, Rahola, Moner y Puig Pujades, siendo las palabras de todos ellos escuchadas con singular devoción por los concurrentes, que llenan completamente el local. Al final del acto el Sr. Subías, director de los Servicios Culturales de esta provincia, acepta las obras que la familia del finado ofrece a esta biblioteca y da las gracias en nombre de la Excm. Diputación Provincial.”

Dietaris de la Biblioteca. (Dietari 1, pàgina 78). 8 (sic) de desembre de 1927



Biblioteca Fages de Climent. CE_01_59

“En nom dels amics de Carles Costa i degut a la gentilesa de D^a. Dolors Costa, Vda. de Alonso, tinc l'honor d'oferir-vos senyor Inspector dels serveis culturals de la Diputació, amb destí a aquesta Biblioteca popular, les obres escrites i els manuscrits que deixà el nostre malaurat amic. En aquesta relíquia humanística que integren 19 volums impresos d'obres traduïdes, 13 manuscrits d'obres també traduïdes, 4 manuscrits d'obres originals per a teatre, un Breviari conjunt de pensaments, un aplec de versos, i dues col·leccions amb 265 articles periodístics sobre temes diversos. [...]”.

PUIG PUJADES, Josep. “Biografia de Carles Costa”, a *Evocant a Carles Costa* (Girona: Gràfiques Darius Rahola, 1928). Pàgina 50.

CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Fons personal que recull obres de creació, algunes inèdites, i traduccions del periodista i escriptor figuerenc.

Inclou els manuscrits la versió en català i castellà de l'obra de teatre original de l'autor "La força", i la traducció d'aquesta al francès per part de Andrée Bruguière de Gorgot; la comèdia "L'aixalabrat" (sic) obra de Carles Costa i Josep Maria Jordà; un "breviari" o conjunt de pensaments de l'autor; un recull de poesies i versos; un recull de retalls de premsa d'articles escrits pel periodista; i finalment els manuscrits de les traduccions de les tretze obres següents: "La fi de l'amor" de Robert Bracco, "Figueres de cera" / "Figuras de cera" d'André de Lorde i Georges de Montignac, "El artículo 330" de Georges Courteline; "Pésames" de Arosa, "!Un marido ideal!" de Robert Bracco, "Educación de príncipe" de Maurice Donnay, "Escrúpols" d'Octave Mirbeau, "La fuente humilde" de Robert Bracco. "!Culpable" de Richard Voss, "El arisco" de Carlo Goldoni, "Son pare" d'Albert Guinon i Alfred Bouchinet, i "Visites de pésam" (sic) d'Arosa.

Per altra banda la Biblioteca Fages de Climent conserva els dinou volums d'obres impreses traduïdes per l'autor figuerenc, originàries del donatiu de 1927: <http://goo.gl/eddgQd>

Sistema d'organització

L'ordenació de la documentació té la seva base en el sistema d'organització original.

OBRA DE CREACIÓ: teatre, breviari i articles periodístics.

[Caixa de 25*33 cm.]

- "La Fuerza. Drama en tres actos original de Carlos Costa."
- "*La force*". Traducció al francès per Andrée Bruguière de Gorgot.
- Breviari amb 275 pensaments originals de Carles Costa.
- Articles periodístics de Carles Costa.

[Caixa de 21*24 cm.] A

- "La força. Drama en tres actes original de Carles Costa".
- "L'aixalabrat. Comèdia romàntica en tres actes de Josep Maria Jordà² i Carles Costa".

² Josep Maria Jordà i Lafont (Barcelona, 1870-1936). Escriptor, periodista, crític d'art i marxant.

TRADUCCIONS

[Caixa de 21*24 cm.] A

- “La fi de l’amor. Comèdia satírica en quatre actes de Robert Bracco. Traducció de Carles Costa”.
- “Figures de cera. Drama en dos actes de De Lorde i Montignac. Traducció Blasco i Costa”

[Caixa de 21*24 cm.] B

- “Figuras de cera. Drama en dos actos de Andres de Lorde y Gorge de Montignac. Traducción de Carlos Costa”.
- “El artículo 330. Comedia en un acto original de Jorge Courteline. Traducción de Carlos Costa”.
- “Pésames. Comedia en un acto de Pablo Arosa. Traducción de Carlos Costa”.
- “!Un marido modelo!. Comedia en un acto de Roberto Bracco. Traducción de Carlos Costa”.
- “Educación de príncipe. Comedia en cuatro actos de Mauricio Donnay. Traducción española de Carlos Costa”.
- “Escrúpols. Comèdia en un acte de Octavi Mirbeau. Traducció de Carles Costa”.
- “La fuente humilde. Drama en cuatro actos de Roberto Bracco. Traducción de Carlos Costa”.

[Caixa de 21*24 cm.] C

- “!Culpable! Drama en tres actos, original de Ricardo Voss. Versión castellana de Carlos Costa y Walter Hochherz”.
- “El Arisco. Comedia en tres actos de Carlos Goldoni. Traducción de Carlos Costa”.
- “Son pare. Comèdia en quatre actes original de Albert Guinon i Alfret Bouchinet. Traducció catalana de Carles Costa”.
- “Visites de pésam (sic). Comèdia en un acte de Pau Arosa. Traducció de Carles Costa”

OBRA DE CREACIÓ. POESIA

[Caixa de 21*24 cm.] C

- “Rimas” [en un sobre de 16*23 cm.]

CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

Accés restringit a investigadors, prèvia sol·licitud.

Formulari de sol·licitud de consulta:

http://www.bibliotecadefigueres.cat/Public/BancArxiu/sol%C2%B7licituddeconsultadedocuments_fonspersonals.pdf

<http://www.bibliotecadefigueres.cat/Public/BancArxiu/sol%C2%B7licituddeconsultadedocuments.doc>

Condicions de reproducció

Està subjecta a les normes generals de reproducció de documentació de la Biblioteca. Cal tenir en compte, en cada cas, les condicions de conservació i els drets a la privacitat i a la propietat intel·lectual.

Llengües i escriptures dels documents

Català, castellà i francès

Característiques físiques i requeriments tècnics

El conjunt de la documentació es troba en bon estat de conservació.

Instruments de descripció

Inventari sumari del fons realitzat pel personal de la Biblioteca.

Autoria i data: Ester Arché i Salellas, desembre 2015.

Fonts:

- La pròpia unitat de descripció.
- ALOMAR, Gabriel et al. *Evocant a Carles Costa*. Girona: Gràfiques Darius Rahola, 1928.

Regles i convencions: *Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC)*

INVENTARI

OBRA DE CREACIÓ. TEATRE, BREVIARIS, I ARTICLES PERIODÍSTICS.

[Caixa de 25*33 cm.]

- “La Fuerza. Drama en tres actos original de Carlos Costa.” Hivern de 1917.
 - “La Fuerza. I”. 59 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats, i portada manuscrita.
 - “La Fuerza. II”. 66 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats i portada manuscrita.
 - “La Fuerza. III”. 57 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats i portada manuscrita.

- “*La force*”. Traducció al francès per Andrée Bruguière de Gorgot³.
 - “La Force. I”. 47 fulls , mecanoscrits i relligats amb portada manuscrita.
 - “La Force. II”. 50 fulls, mecanoscrits i relligats amb portada manuscrita.
 - “La Force. III”. 40 fulls, mecanoscrits i relligats amb portada manuscrita.

- “Breviario. Del vivir y de la convivencia”. Breviari amb 275 pensaments originals de Carles Costa.
38 fulls, mida quartilla, numerats; i 3 fulls de notes, mida octaveta.

- Articles periodístics de Carles Costa. Recull de premsa.
265 retalls en dues llibretes. En la majoria d’articles no hi consta l’any ni el lloc de publicació. No obstant alguns dels retalls de la primera llibreta daten del 1908 i el 1909, i a la segona llibreta trobem un article datat de 1921.

[Caixa de 21*24 cm.] A

- “La força. Drama en tres actes original de Carles Costa”.
 - “La força. I”. 65 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats, amb portada manuscrita.
 - “La força. II”. 66 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats, amb portada manuscrita.

³ Andrée Bruguière de Gorgot (1892 – 1941). Escriptora. Francesa de naixement, però catalana per branca materna (era néta del baró de Gorgot) i molt vinculada a Catalunya, autora de “*Dans les Ruines d’Ampurias*”

- “La força. III”. 58 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats, amb portada manuscrita.
- “L’aixalabrat (sic). Comèdia romàntica en tres actes de Josep Maria Jordà⁴ i Carles Costa” (1902).
 - “L’aixalabrat. Acte I”. 35 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats, amb portada manuscrita.
 - “L’aixalabrat. Acte II”. 39 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats, amb portada manuscrita.
 - “L’aixalabrat. Acte III”. 28 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats, amb portada manuscrita.

TRADUCCIONS

- “La fi de l’amor. Comèdia satírica en quatre actes de Robert Bracco. Traducció de Carles Costa”.
Traducció al català
 - “La fi de l’amor. I”. 43 fulls, mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.
 - “La fi de l’amor. II”. 48 fulls, mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.
 - “La fi de l’amor. III”. 29 mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.
 - “La fi de l’amor. IV”. 22 fulls, mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.
- “Figures de cera. Drama en dos actes de De Lorde i Montignac. Traducció Blasco i Costa”.
Traducció al català
 - “Figures de cera, I”. 34 fulls, mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.
 - “Figures de cera, II”. 29 fulls, mida quartilla, manuscrits i relligats, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) , i portada manuscrita.

⁴ Josep Maria Jordà i Lafont (Barcelona, 1870-1936). Escriptor, periodista, crític d’art i marxant.

[Caixa de 21*24 cm.] B

- “Figuras de cera. Drama en dos actos de Andres de Lorde y Jorge de Montignac. Traducción de Carlos Costa”.
Traducció al castellà
 - “Figuras de cera. Acto I.” 49 mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.
 - “Figuras de cera. Acto I.” 43 mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.

- “El artículo 330. Comedia en un acto original de Jorge Courteline. Traducción de Carlos Costa”.
Traducció al castellà
46 fulls, mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.

- “Pésames. Comedia en un acto de Pablo Arosa. Traducción de Carlos Costa”.
Traducció al castellà
57 fulls, mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.

- “!Un marido modelo!. Comedia en un acto de Roberto Bracco. Traducción de Carlos Costa”.
Traducció al castellà
47 fulls, mida quartilla, manuscrits, numerats (probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.

- “Educación de príncipe. Comedia en cuatro actos de Mauricio Donnay. Traducción española de Carlos Costa”.
Traducció al castellà
 - “Educación de príncipe. I”. 114 mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.
 - “Educación de príncipe. II”. 127 mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.
 - “Educación de príncipe. III”. 121 mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.

- “Educación de príncipe. IV”. 63 mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.

- “Escrúpols. Comèdia en un acte de Octavi Mirbeau. Traducció de Carles Costa”.
 Traducció al català
 51 fulls, mida quartilla, manuscrits, numerats(probablement pel personal de la biblioteca) i relligats, amb portada manuscrita.

- “La fuente humilde. Drama en cuatro actos de Roberto Bracco.
 Traducción de Carlos Costa”.
 Traducció al castellà
 - “La fuente humilde. I” 59 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.
 - “La fuente humilde. II” 63 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.
 - “La fuente humilde. III” 54 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.
 - “La fuente humilde. IV” 34 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.

[Caixa de 21*24 cm.] C

- “!Culpable! Drama en tres actos, original de Ricardo Voss. Versión castellana de Carlos Costa y Walter Hochherz”.
 Traducció al castellà
 - “!Culpable!”. Acto 1º”. 40 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.
 - “!Culpable!”. Acto 2º”. 45 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.
 - “!Culpable!”. Acto 3º”. 42 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita, i múltiples correccions.

- “El Arisco. Comedia en tres actos de Carlos Goldoni. Traducción de Carlos Costa”.
 Traducció al castellà
 - “El arrisco. I”. 49 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita.

- “El arrisco. II”. 49 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita.
 - “El arrisco. III”. 27 fulls mida quartilla, manuscrits, i relligats, amb portada manuscrita.
- “Son pare. Comèdia en quatre actes original de Albert Guinon i Alfret Bouchinet. Traducció catalana de Carles Costa”.
- Traducció al català
- “Son Pare. I”. 61 fulls mida quartilla, manuscrits, relligats i numerats (probablement pel personal de la biblioteca), amb portada manuscrita.
 - “Son Pare. II”. 46 fulls mida quartilla, manuscrits, relligats i numerats (probablement pel personal de la biblioteca), amb portada manuscrita.
 - “Son Pare. III”. 45 fulls mida quartilla, manuscrits, relligats i numerats (probablement pel personal de la biblioteca), amb portada manuscrita.
 - “Son Pare. IV”. 45 fulls mida quartilla, manuscrits, relligats i numerats (probablement pel personal de la biblioteca), amb portada manuscrita.
- “Visites de pésam (sic). Comèdia en un acte de Pau Arosa. Traducció de Carles Costa”
- Traducció al català
- 51 fulls mida quartilla, manuscrits, relligats i numerats (probablement pel personal de la biblioteca), amb portada manuscrita.

OBRA DE CREACIÓ. VERSOS

[Caixa de 21*24 cm.] C

- “Rimas” [en un sobre de 16*23 cm.]

Conté:

- Llibreta mida “octaveta” amb el títol a la portada de “Poesias”. 15 fulls manuscrits.
 - “A Maria Moner”
 - “A Mercedes Moner”
 - “Al matrimonio Moner Roquer”
 - “Ofrenda de bodas”
 - “A Angelita Soler”
 - “Para Rosita Soler”

- “Para Lolita Soler”
 - “A Josefina Barraquer”
 - “A una Rosa”
 - “A unos novios” (Dedicado a Mercedes Moner y Ernesto Vila).
 - “Epitalami. Als nebots Pilar i Ramon”.
 - “A Andrée Bruguière de Gorgot”
 - “Serenata”
 - “A la poetessa d’Empúries”
 - “A un noble i coratjós soldat francès (sic)”
 - “A uns nuvis amics”
 - “Emporium”
 - “L’Ametller florit”
- Fulls solts
- 1) “A Flor Guerrero”. 1 full de 21*15 cm., manuscrit.
 - 2) “La dona ideal”. 1 full de 21*13 cm., manuscrit.
 - 3) “Cadaqués”. 1 full de 25*17 cm., manuscrit.
 - 4) “Al petit Ramon Ixart”. 1 full de 21*13 cm., manuscrit.
 - 5) “L’ametller florit”. 1 full de 21*13 cm., manuscrit. Paper amb segell de “Sport Figuerense”.
 - 6) “Tríptico. Emporium”. 1 full mida DIN A4 doblegat per la meitat, manuscrit.
 - 7) “Tríptic. Emporium”. 1 full mida DIN A4 doblegat per la meitat, manuscrit.
 - 8) “Retrat de dama”. 2 fulls de 21*13 cm., l’un amb segell de “Sport Figuerense” i 1 full 14*10 cm., manuscrits.
 - 9) “Corrandes”. 1 full de 21*13 cm., manuscrit. Paper amb segell de “Sport Figuerense”.
 - 10) “Al nen Ramon Ixart”. 1 full mida DIN A4 doblegat per la meitat, manuscrit.
 - 11) “En Pep Ventura”. 1 full de 21*13 cm., manuscrit.
 - 12) “Pel sant de l’avia Rosa”. 1 full de 21*15 cm., manuscrit.
 - 13) “Amorosa”. 1 full de 21*13 cm., manuscrit
 - 14) “A l’amiga Rosa”. 1 full de 21*15 cm., manuscrit.
 - 15) “L’amiga de les camèlies”. 1 full de 21*13 cm., manuscrit. Nota amb llapis a la part superior dreta: “Mercedes Rodeja”.
 - 16) “A la nena Maria Matilde”. 1 full de 25*17 cm., manuscrit.
 - 17) “A l’amic Moner”. 1 full de 26*12 cm., imprès. Orfans, diada de Sant Joaquim de 1925.
 - 18) “Epitalami. Als nebots Montserrat i Antoni”. 1 full 27*21 cm. doblegat per la meitat, manuscrit. 18 de febrer de 1925.
 - 19) “Visió de primavera”. 1 full de 21*13 cm., manuscrit.
 - 20) “Visió d’istiu (sic)”. 2 fulls de 25*17 cm., manuscrits.
 - 21) “Visió de tardor”. 2 fulls de 21*13 cm., manuscrits.

- 22) "Visió d'hivern". 3 fulls de 21*13 cm., manuscrits.
- 23) "Silueta". 1 full de de 21*13 cm., manuscrit.